

Provinciale rapportage Recreatief fietsen

Noord-Brabant

2021

Stichting Landelijk
Fietsplatform

Colofon

Dit is een uitgave van Stichting Landelijk Fietsplatform. Deze is tot stand gekomen met financiële bijdragen van het Ministerie IenW en de provincie Noord-Brabant.

Gegevensverwerking en teksten: De Afdeling Onderzoek - Monica Wagenaar
Opmaak: Buro 28 – Leonie Nennie
Maart 2021

Overname van gegevens uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron wordt vermeld. Deze uitgave is met zorg samengesteld uit informatie van diverse bronnen. Stichting Landelijk Fietsplatform en De Afdeling Onderzoek en Buro 28 kunnen niet aansprakelijk gesteld worden voor fouten of onvolkomenheden en eventueel daaruit voortvloeiende schade.

Inhoud

1 Fietsen in het algemeen	5
1.1 Redenen recreatieve fietstocht Noord-Brabanders	5
1.2 Fietsgebruik	5
1.3 Typen fietsen	6
1.3.1 Gebruik verschillende typen fietsen en frequentie	6
1.3.2 Speed pedelec	6
1.4 Fietsroutes	7
1.4.1 Aanbod fietsknooppunt- en LF-routes	7
1.4.2 Bekendheid routes en routevoorzieningen	7
1.5 Verkoop fietsen	7
2 Fietsdagtochten	9
2.1 Participatie	9
2.2 Aantal fietstochten	9
2.3 Frequentie	10
2.3.1 Frequentie Noord-Brabant en Nederland	10
2.3.2 Frequentie naar leeftijd	10
2.4 Kenmerken fietstochten	11
2.5 Fietsomgeving	11
2.6 Profiel recreatieve fietser	11
2.6.1 Demografische kenmerken	11
2.6.2 Leisure Leefstijlen	12
2.7 Waardering recreatieve fietstocht	13
2.8 Stops onderweg	14
2.9 Gebruik fietsroutes en hulpmiddelen	14
2.9.1 Gebruik knooppuntroutes	14
2.9.2 Gebruik hulpmiddelen	14
2.10 Uitgaven aan recreatief fietsen	15
2.10.1 Uitgaven tijdens recreatieve fietstochten	15
2.10.2 Overige uitgaven aan recreatief fietsen	15
3 Fietsen en vakantie	16
3.1 Fietsen tijdens de vakantie en fietsvakanties	16
3.1.1 Trektochten en fietsstandplaatsvakanties	16
3.1.2 Fietsvakanties in Nederland	17
3.1.3 Fietsen tijdens de vakantie en fietsvakanties in Noord-Brabant	17
3.2 Routegebruik tijdens de vakantie	18
3.3 Fietsstandplaatsvakantie	19
3.3.1 Bestemmingsprovincies	19
3.3.2 Oordeel fietsen tijdens de vakantie	19
3.3.3 Profiel fietsstandplaatsvakantieganger	20
3.3.4 Fietsstandplaatsvakanties en de Leisure Leefstijlen	21
3.4 Fietstrektochten in Nederland	21
3.4.1 Overnachtingen	21
3.4.2 Bestemmingsprovincies	22
3.4.3 Gebruik LF-routes	22
3.4.4 Reden gebruik LF-routes	23
3.4.5 Profiel trektochtfietser	23
3.4.6 LF-gebruikers en de Leisure Leefstijlen	24
3.5 Bestedingen Fietsvakanties	24
3.5.1 Bestedingen per vakantie per dag	24
3.5.2 Inschatting bestedingen fietsvakanties in Noord-Brabant	25
3.6 Fietsvakanties buitenlanders	25
Bronnen toegelicht	26

Voorwoord

Voor u ligt de ‘Provinciale rapportage recreatief fietsen’ van het Fietsplatform. Deze rapportage bundelt feiten en cijfers over het recreatief fietsen, zowel landelijk als provinciaal, uit diverse onderzoeken.

Binnen het recreatief fietsen zijn verschillende vormen te onderscheiden: dagtochten, specifieke fietsvakanties en vakanties waarin een fietstocht wordt ondernomen. Bij specifieke fietsvakanties is zoveel mogelijk onderscheid gemaakt tussen fietstrektochten (waarbij men van de ene plaats naar de andere fietst) en fietsstandplaatsvakanties (fietsvakanties vanaf één adres).

Samen met andere organisaties het recreatieve fietsen in Nederland bevorderen en stimuleren is één van de doelstellingen van het Fietsplatform. Goede monitoring is daarbij van groot belang. We verzamelen landelijke cijfers, doen aanvullend onderzoek en zetten actief in op kennisdeling.

De provincie Noord-Brabant heeft het Fietsplatform gevraagd een provinciale rapportage van de feiten en cijfers rondom het recreatief fietsen te leveren. Deze publicatie, een op maat gemaakte rapportage voor de provincie Noord-Brabant, is hiervan het eindresultaat. Met onder andere de uitkomsten van een onderzoek naar fietsvakanties dat het Fietsplatform eind 2020 heeft laten uitvoeren door Kien Onderzoek. Ook zijn in deze uitgave de meest recente cijfers van het Continu Vakantie Onderzoek (CVO 2020) en het Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO 2018) van NBTC-NIPO Research opgenomen, evenals nieuwe cijfers over fietsverkoop (BOVAG 2020). Op basis van deze actuele cijfers ontvangt u binnenkort een nieuwe versie van de factsheet ‘Recreatief fietsen’. Daarin zijn de belangrijkste landelijke en provinciale cijfers verzameld.

Wij hopen dat de inzichten uit deze rapportage u helpen bij het doorontwikkelen van recreatief fietsbeleid en recreatieve fietsproducten in uw provincie. We wensen u daarbij veel succes.

Amersfoort, maart 2021

Stichting Landelijk Fietsplatform

Eric Nijland, directeur

1 Fietsen in het algemeen

Nederland staat bekend als echt fietsland. Nederlanders stappen graag op de pedalen. Ze fietsen voor het plezier, om ergens te komen en ook voor hun gezondheid. Het fietsen voor het plezier - vanaf het huisadres of vanaf het vakantieadres - wordt recreatief fietsen genoemd. Fietstochten waarbij de fiets vooral gebruikt wordt als vervoersmiddel naar bijvoorbeeld school, werk of winkel, worden utilitaire fietstochten genoemd. Dit rapport beperkt zich tot de recreatieve fietstochten van Nederlanders tijdens vakantie en vrije tijd.

1.1 Redenen recreatieve fietstocht Noord-Brabanders

Waarom stappen mensen voor het plezier op de fiets? Voor de inwoners van Noord-Brabant is ontspanning de belangrijkste reden om voor het plezier te gaan fietsen. 32 Procent van de fietsers uit Noord-Brabant noemt deze reden, ongeveer vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde (31%). 'Er even tussenuit' en 'buiten willen zijn' worden beide door 15% van de inwoners van Noord-Brabant genoemd (landelijk 14% en 17%).¹

Top 5 redenen	Noord-Brabant	Nederland
1 Ontspanning	32%	31%
2 Er even tussenuit	15%	14%
3 Buiten willen zijn	15%	17%
4 Natuur- of landschapsbeleving	10%	9%
5 Gezondheid	7%	6%

Bron: NBTC-NIPO, CVTO 2018

Uit een peiling die half juli 2020 is uitgevoerd onder recreatieve fietsers blijkt dat bijna 30% van de Nederlanders in de eerste helft van dit bijzondere jaar (corona) meer heeft gefietst dan in een normaal jaar. Belangrijkste redenen hiervoor waren: het goede weer (62%), minder andere activiteiten, dus meer tijd om te fietsen (58%) en het positieve effect van fietsen op de gezondheid (53%). Een kwart fietste juist minder, hiervan vond 24% het lastig om 1,5 meter afstand te houden, was eveneens 24% inmiddels wat uitgekeken op de eigen omgeving en vond 23% het te druk voor een ontspannen fietstocht.²

1.2 Fietsgebruik

Nederland telt in 2019 17,3 miljoen inwoners en telde naar schatting 22,9 miljoen fietsen. Dit komt neer op gemiddeld 1,3 fiets per persoon. Ongeveer de helft van de Nederlanders fietst wel eens voor het plezier; dit zijn bijna 8,1 miljoen Nederlanders. Daarnaast gaan 941.000 Nederlanders wielrennen of mountainbiken.³

¹ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO), jaarrapportage 2018.

² Fietsplatform, Uitkomsten Fietsen in tijden van corona - meting half juli 2020.

³ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO), jaarrapportage 2018.

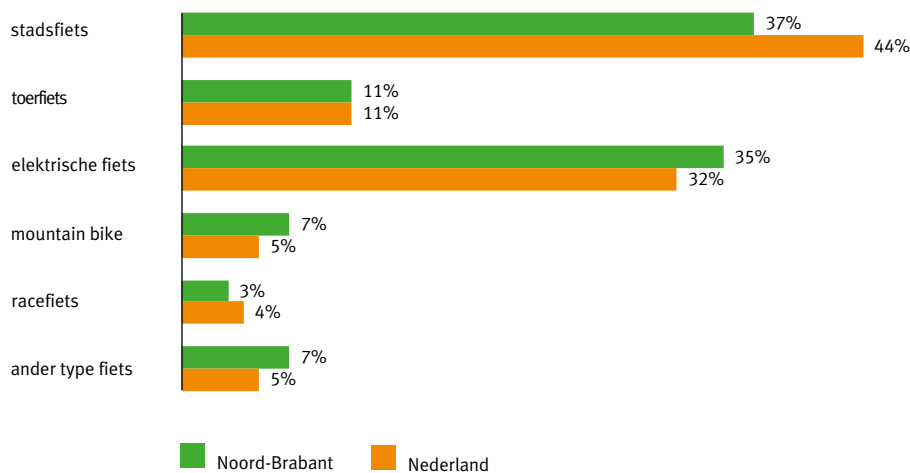
De Nederlanders die voor het plezier fietsen stapten in 2018 191 miljoen keer op de pedalen (193 mln in 2015). Mountainbikers en wielrenners maken samen circa 25 miljoen tochten in 2018 (23 mln in 2015). Dit is exclusief de activiteiten die vanaf een vakantieadres worden ondernomen.⁴

1.3 Typen fietsen

1.3.1. Gebruik verschillende typen fietsen en frequentie

Tijdens ongeveer een derde (32%) van de recreatieve fietstochten in Nederland wordt gebruik gemaakt van een elektrische fiets, 44% van de fietsers gebruikte de stadsfiets. Tijdens fietstochten in Noord-Brabant wordt wat vaker dan gemiddeld een e-bike gebruikt. Het gebruik van een gewone fiets (stadsfiets) ligt in Brabant juist onder het landelijk gemiddelde.⁵

Type fiets - recreatieve fietstocht

NBTC-NIPO, CVTO 2018

Gemiddeld gaat een recreatieve fietser 35 keer per jaar fietsen, 21% van de fietsers fietst wekelijks één of meerdere keren. Inwoners van Noord-Brabant fietsen iets vaker (37 keer per jaar) dan de gemiddelde Nederlander. Mountainbikers of wielrenners stappen gemiddeld 38 keer per jaar op de pedalen, 27% doet dit wekelijks.^{6,7} Paragraaf 1.5 gaat in op de fietsverkopen in de afgelopen jaren.

1.3.2 Speed pedelec

De afgelopen jaren (2017-2019) werden gemiddeld rond de 4.000 speed pedelecs verkocht. Speed pedelecs zijn snelle elektrische fietsen waarmee je 45 kilometer per uur kunt halen en die officieel als bromfiets beschouwd worden. Op 1 juli 2020 staan ruim 21.000 speed pedelecs geregistreerd in ons land, waarvan 2.806 (13,3%) in Noord-Brabant.⁸

⁴ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO), 2015 en 2018.

⁵ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO), 2018.

⁶ NBTC-NIPO, CVTO Jaarmeting 2018.

⁷ De cijfers over mountainbiken en wielrennen zijn niet betrouwbaar op provinciaal niveau.

⁸ Bovag/Rai, Mobiliteit in Cijfers Tweewielers 2020-2021, 2020 en CBS, Maatwerkrapportage Speedpedelecs, 2020.

1.4 Fietsroutes

1.4.1 Aanbod fietsknooppunt- en LF-routes⁹

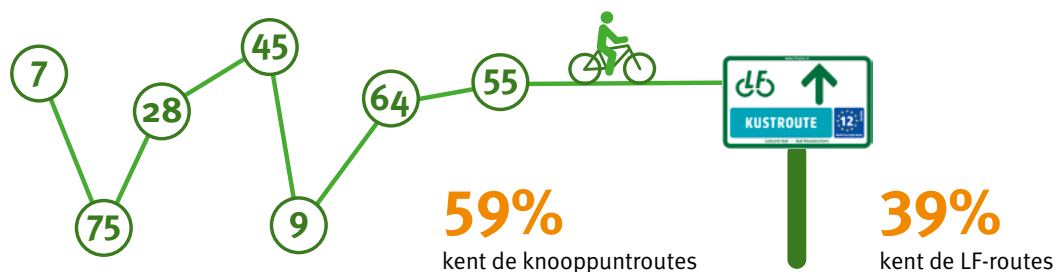
De provincie Noord-Brabant is 5.050 km² groot en telt 4.866 km fietsknooppuntennetwerk, dit komt neer op 0,96 kilometer netwerk per km² land. De dichtheid van het fietsknooppuntennetwerk ligt iets onder het landelijk gemiddelde (0,98 km/km²).

14,2% Procent van alle kilometers fietsknooppuntennetwerk (4.866 km van de in totaal 34.185 km) en 15,3% van de knooppunten (1.412 van de 9.237 knooppunten¹⁰) zijn te vinden in Noord-Brabant. Van alle LF-routes loopt 13,0% door Noord-Brabant; 508 km van de 3.913 km LF-routennetwerk. Dit betreffen cijfers van eind 2020, een momentopname. Het landsdekkende LF-netwerk wordt momenteel omgevormd tot een select aanbod van LF-icoonroutes.

1.4.2 Bekendheid routes en routevoorzieningen

Van de inwoners van Noord-Brabant kent 59% de fietsknooppuntroutes, deze routes zijn in Noord-Brabant duidelijk bekender dan gemiddeld in Nederland (54%). De bekendheid van de LF-routes ligt in Brabant op het landelijk gemiddelde.

Bekendheid van de routes onder Noord-Brabanders

Bron: NBTC-NIPO, CVTO 2018 jaarrapportage o.b.v. vragen Fietsplatform

1.5 Verkoop fietsen

In 2020 zijn bijna 1,1 miljoen nieuwe fietsen verkocht; het hoogste niveau sinds 2011. De helft van de verkochte fietsen was had elektrische ondersteuning, dit aandeel ligt aanmerkelijk hoger dan in 2019 (42%). De gemiddelde aankoop prijs van een fiets is in de periode 2015-2020 gestegen van 914 euro naar 1.499 euro (+64%). In 2019 betaalde men gemiddeld nog 1.243 euro voor een fiets. De omzet uit fietsverkoop groeide met meer dan 30% naar een absoluut record van 1,65 miljard euro; een verdubbeling ten opzichte van 2010.¹¹ Daarnaast reden er op 1 juli 2020 ruim 21.000 speed pedelecs op de Nederlandse wegen, een verdubbeling ten opzichte van 1 juli 2017.¹²

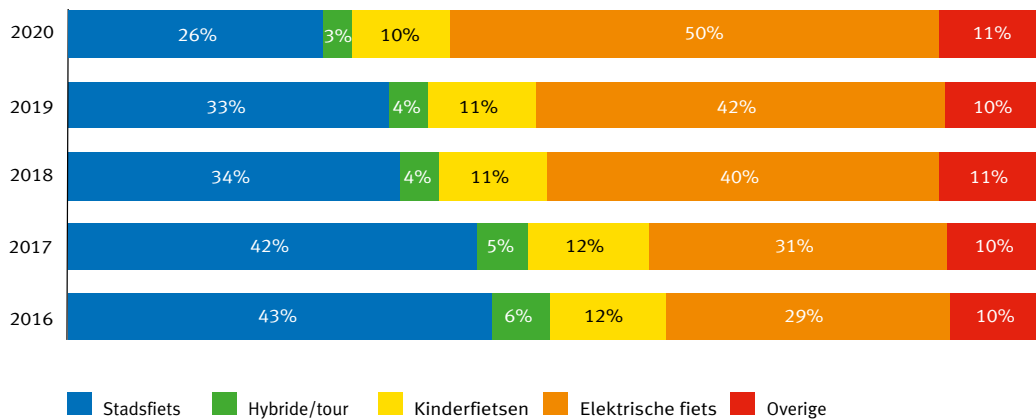
⁹ Cijfers Routedatabank Fietsplatform - december 2020.

¹⁰ Qua knooppunten wordt gewerkt met de zogenaamde 'virtuele' knooppunten. Virtueel betekent dat de verschillen in systematiek in de verschillende provincies verdisconteerd zijn, om zo een vergelijking tussen de provincies te kunnen maken.

¹¹ tichting BOVAG – 30 Procent meer elektrische fietsen verkocht in 2020, maart 2021.

¹² CBS, Speedpedelecs, november 2020.

Ontwikkeling verkoop nieuwe fietsen naar categorie

Bovag/Rai, Mobiliteit in Cijfers Tweewielers 2020-2021, 2020.

2 Fietsdagtochten

Dit hoofdstuk gaat in op de recreatieve fietsdagtochten vanaf het huisadres. Dit zijn zowel de recreatieve fietstochten waarbij men gelijk thuis op de pedalen stapt, als de fietstochten waarbij men de auto of het OV pakt om op het startpunt van de fietsroute te komen. Uitgangspunt zijn de fietstochten van een uur of langer, dit is inclusief – eventuele – reistijd om op het startpunt van de fietstocht te komen. De meeste cijfers in dit hoofdstuk zijn afkomstig uit het CVTO 2018; op dit moment de meest actuele bron. Uiteraard hebben corona en de coronamaatregelen effect gehad op het recreatieve fietsgedrag van de Nederlanders. Fietsen tijdens de vakantie komt aan bod in hoofdstuk 3

2.1 Participatie¹³

Noord-Brabant telt ongeveer 1,3 miljoen recreatieve fietsers. In 2018 ging 53% van de inwoners van Noord-Brabant wel eens fietsen voor het plezier. De participatie aan fietsen voor het plezier ligt in Noord-Brabant boven het landelijk gemiddelde van 48%. De participatie in Noord-Brabant ligt in 2018 hoger dan in 2012/2013 en 2015 toen respectievelijk 50% en 47% van de inwoners voor het plezier fietste.

Landelijk neemt de participatie aan recreatief fietsen in de afgelopen jaren licht af; van 50% in 2012/2013 naar 49% in 2015 en naar 48% in 2018. Uit de cijfers blijkt dat er in Nederland in 2018 - net als in 2015 - met name minder is gefietst door of met 0-5 jarigen.¹⁴ De participatie onder de 45-54 jarigen en 55-64 jarigen lijkt eveneens wat af te nemen. De participatie van 65-74 jarigen blijft met 61% onverminderd hoog, maar van de 75-plussers stapt nog slechts 34% op de pedalen (was 43% in 2015). Deze cijfers hebben betrekking op 2018. Uit de screening voor het onderzoek Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland 2020 van Kien Onderzoek blijkt dat de participatie aan recreatief fietsen in 2020 is toegenomen ten opzichte in 2019.

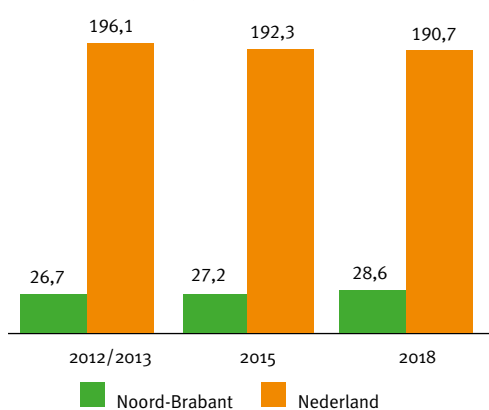
2.2 Aantal fietstochten¹⁵

In Noord-Brabant zijn in 2018 28,6 miljoen recreatieve fietstochten ondernomen, dit is 15% van alle recreatieve fietstochten die Nederlanders maken.¹⁶ Landelijk worden in dat jaar in totaal circa 191 miljoen fietstochten voor het plezier gemaakt.

Alleen in Zuid-Holland wordt meer gefietst, maar deze provincie heeft ook meer inwoners. Het aantal fietstochten in Noord-Holland ligt - ondanks een hoger aantal inwoners - ongeveer op het niveau van Noord-Brabant.

Als het aantal fietstochten afgezet wordt tegen het aantal inwoners¹⁷ blijkt dat er in Brabant ongeveer zoveel gefietst wordt als je op basis van het aantal inwoners (14,8% van alle Nederlanders woont in Noord-Brabant) zou verwachten.

Aantal recreatieve fietstochten (x mln)

CVTO 2012/2013 - 2015 - 2018

¹³ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijtijdsonderzoek (CVTO) - Jaarmeting, 2018.

¹⁴ Daling van het aantal 0-5 jarigen is opvallend. Mogelijke verklaring is dat ouders die met hun kind fietsen, dit minder vaak dan voorheen als fietsactiviteit voor hun kind zien.

¹⁵ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijtijdsonderzoek (CVTO), 2018.

¹⁶ Er is niet van alle fietstochten bekend in welke provincie ze gemaakt worden, de fietstochten met onbekende bestemming zijn evenredig verdeeld over de provincietotalen (+23%).

¹⁷ CBS, Bevolking 1 januari 2018, 2019.

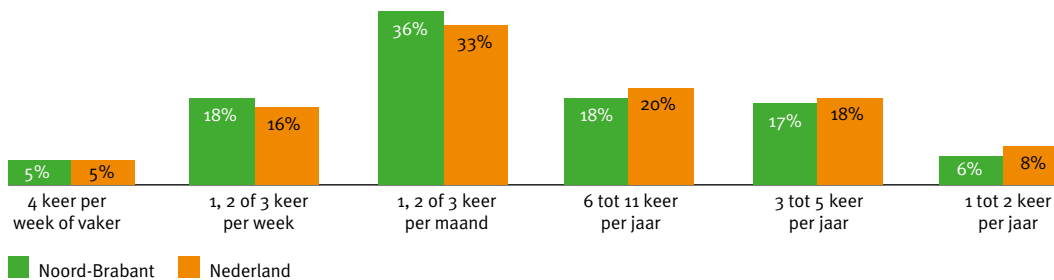
In de periode 2012/2013 - 2018 is er landelijk sprake van een lichte daling van het aantal recreatieve fietstochten. In Noord-Brabant ligt het aantal fietstochten in 2018 lager dan in 2012/2013, maar wel hoger dan in 2015.

Uit een peiling onder de nieuwsbrieflezers van het Fietsplatform blijkt dat in de zomer van 2020 29% van de respondenten meer gefietst heeft dan in voorgaande jaren. Belangrijkste redenen hiervoor waren: het weer (62%), meer tijd om te fietsen (58%) en gezondheid (53%).¹⁸

2.3 Frequentie¹⁹

2.3.1 Frequentie Noord-Brabant en Nederland

Aantal keren dat men voor het plezier fietst - 2015-2018

NBTC-NIPO - CVTO 2018

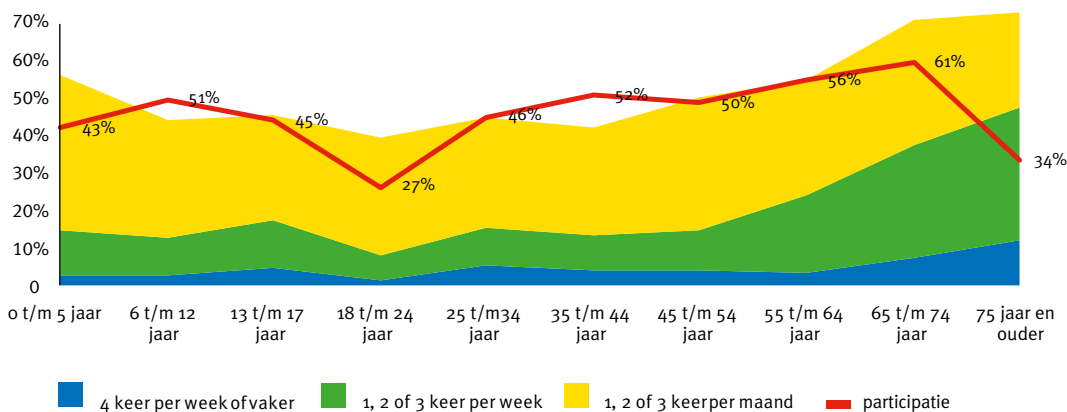
Zowel in Noord-Brabant (36%) als in heel Nederland (33%) fietst het grootste deel van de fietsers één of enkele keren per maand. In Noord-Brabant stappen circa 476.000 personen maandelijks op de pedalen. Deze groep is gegroeid ten opzichte van de meting van 2015 (was respectievelijk 29% van de Brabanders en 28% van de Nederlanders). Zo'n 296.000 Brabanders (23% van de recreatieve fietsers) maken minstens eens per week een recreatieve fietstocht.

2.3.2 Frequentie naar leeftijd

De grafiek in deze paragraaf geeft per leeftijdsgroep inzicht in het deel van de Nederlandse recreatieve fietsers dat minstens eens per maand op de pedalen stapt (participatie). De grafiek laat duidelijk zien dat het aandeel fietsers dat één of enkele keren per maand (frequentie) fietst redelijk stabiel is.

Vanaf 45-54 jaar groeit het deel van de recreatieve fietsers dat minstens eens per week op de pedalen stapt sterk (van 11% bij de 45-54 jarigen tot 36% van de 75-plussers). De participatie onder de oudste groep neemt wel af (34% gaat fietsen voor het plezier), maar degenen die blijven fietsen, fietsen meer dan de gemiddelde Nederlander.

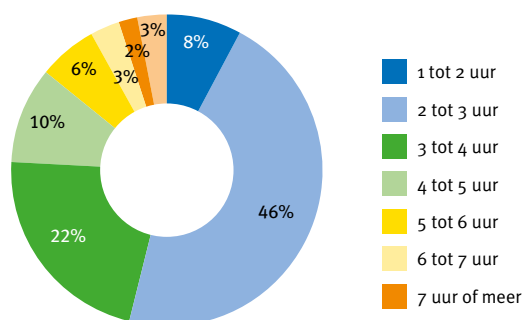
Participatie en frequentie (minimaal eens per maand) recreatief fietsen naar leeftijdsgroep

NBTC-NIPO - CVTO Jaarmeting - 2018.

2.4 Kenmerken fietstochten²⁰

Duur fietsdagtocht 2018

NBTC-NIPO - CVTO 2018

De gemiddelde fietstocht duurt 2,2 uur. Het grootste deel van de fietstochten die Nederlanders ondernemen vanaf het huisadres duurt 1 tot 2 uur (46%). 22% van de fietstochten is 2 tot 3 uur.

Gemiddeld leggen de fietsers tijdens een fietstocht circa 22,3 kilometer af. Dit is meer dan in 2015 (20,5) en 2012/2013 (20,6). Waarschijnlijk hangt dit samen met het toegenomen gebruik van de elektrische fiets. In Noord-Brabant ligt de gemiddelde afstand met 24,1 km per fietstocht nog iets hoger.

2.5 Fietsomgeving

Het merendeel van de recreatieve fietsers start hun recreatieve fietstocht direct vanaf huis (59%) of rijdt met de fiets (26%) naar het startpunt van de route. Tijdens 8% van de recreatieve fietstochten gaat men met de auto naar het startpunt van de route, ongeveer 1% gebruikt daarvoor het OV. Ten opzichte van 2015 is het gebruik van de auto voor het ondernemen van recreatieve fietstochten verdubbeld (4% in 2015 en 8% in 2018).

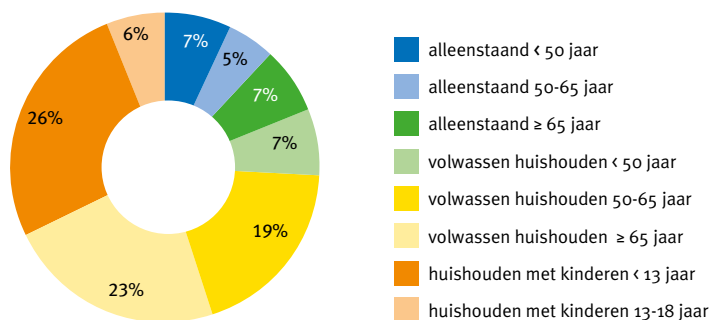
Aangenomen dat in Noord-Brabant ook tijdens 8% van de fietstochten gebruik gemaakt wordt van de auto, komt dit voor Noord-Brabant neer op circa 2,3 miljoen fietstochten waarbij men de auto gebruikt voor het vervoeren van de fietsen.²¹

2.6 Profiel recreatieve fietser

2.6.1 Demografische kenmerken

Bijna de helft (49%) van de fietstochten in Nederland wordt gemaakt door fietsers die deel uitmaken van een volwassen huishouden zonder kinderen. Met name personen uit een volwassen huishoudens van 50 jaar of ouder gaan graag recreatief fietsen. Een andere groep die goed vertegenwoordigd is onder de recreatieve fietsers, zijn de gezinnen met kinderen onder de 13 jaar (26%). Waren mannen altijd oververtegenwoordigd ten opzichte van vrouwen; in 2018 stappen ongeveer even veel mannen (51%) als vrouwen (49%) op de pedalen.

Deelname fietsdagtocht naar levensfase/huishoudsamenstelling 2018

NBTC-NIPO, CVTO 2018

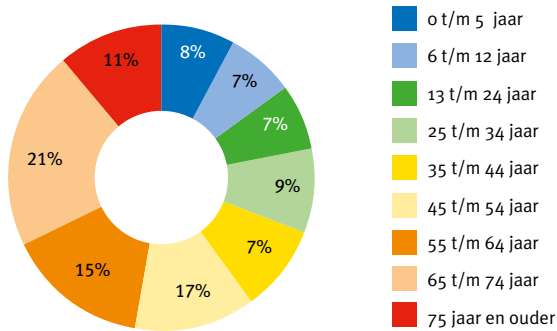
²⁰ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijtijdsonderzoek (CVTO), 2018.

²¹ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijtijdsonderzoek (CVTO), 2018.

Het deel van de fietstochten dat door 65-plussers wordt ondernomen is sinds 2012/2013 toegenomen van 23% tot 32% in 2018. Dit heeft waarschijnlijk te maken met enerzijds de vergrijzing en anderzijds de toename van het aantal e-bikes.

Mogelijke verklaring hiervoor is de groei van het aantal e-bikes. De in totaal ruim 1,5 miljoen Nederlanders van 65 jaar of ouder die wel eens voor het plezier fietsen, maken samen bijna 61 miljoen fietstochten.²²

Deelname fietsdagtocht naar leeftijd 2018

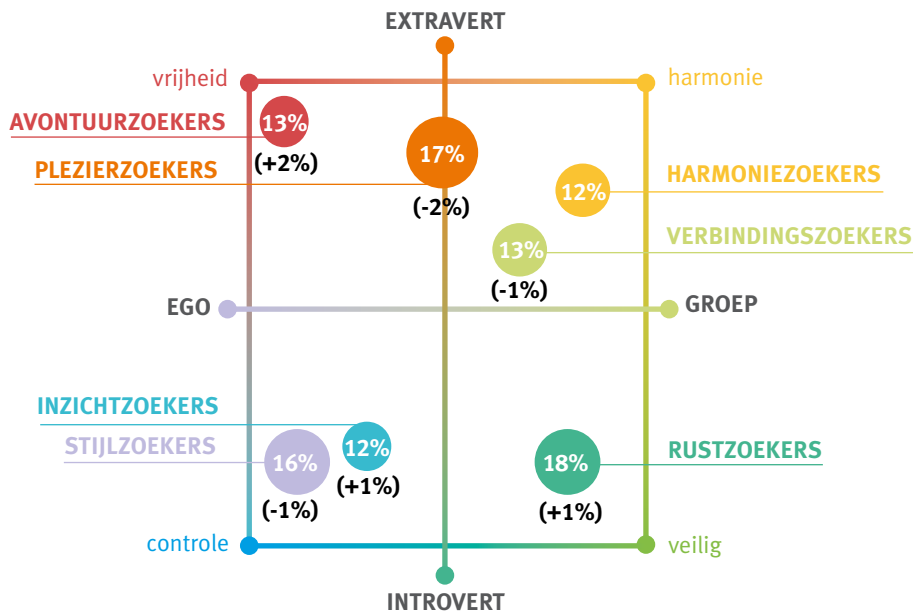

NBTC-NIPO, CVTO 2018

2.6.2 Leisure Leefstijlen²³

In de vrijetijdssector wordt veel gebruik gemaakt van doelgroepensegmentatie op basis van de Leisure Leefstijlen. Deze segmentatiemethode maakt gebruik van het BSR-model (Brand Strategy Research), dit model gaat uit van vrijetijdsmotieven en -gedrag. Nederlanders worden op basis van hun leefstijl ingedeeld in zeven groepen (kleuren).

Deelname fietsdagtochten naar Leisure Leefstijl 2018

 Meer informatie over de Leisure Leefstijlen is te vinden op leefstijlvinder.nl

Het schema laat zien dat er recreatieve fietsers te vinden zijn binnen alle leefstijlen. Het leefstijlprofiel van de recreatieve fietser wijkt niet veel af van dat van de Nederlandse bevolking.

²² NBTC-NIPO Research, Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO), 2018.
²³ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO), 2018.

De participatie aan recreatief fietsen en het aantal activiteiten dat men onderneemt verschilt wel per leefstijlgroep.

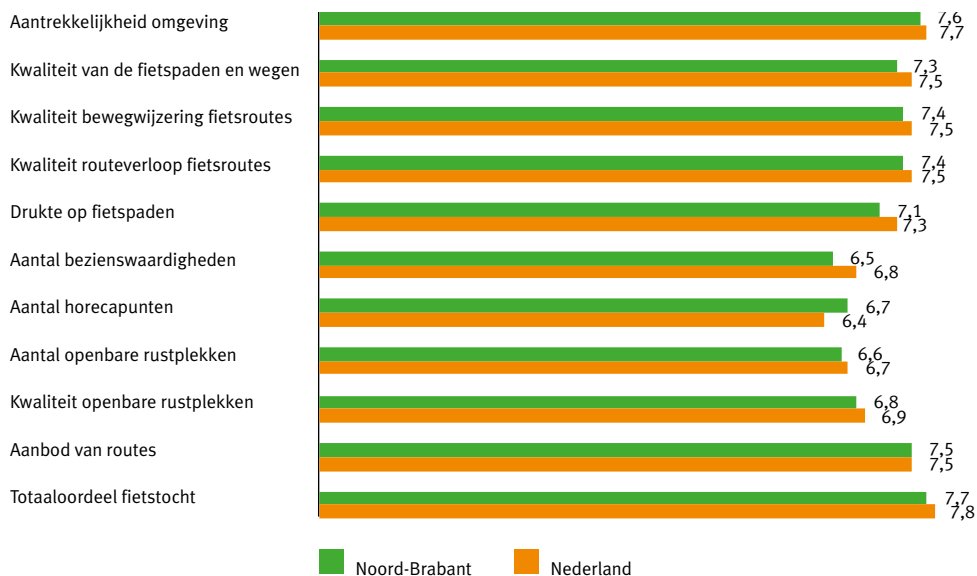
Plezierzoekers, Rustzoekers en Stijlzoekers zijn in Nederland in aantallen personen de grootste groepen fietsers. De participatie ligt juist hoger dan gemiddeld (48%) bij de Avontuurzoekers (69% van de Avontuurzoekers gaat wel eens voor het plezier fietsen) en de Verbindingszoekers (62%). Van de Plezierzoekers gaat juist een relatief klein deel (42%) voor het plezier fietsen.

De frequentie (oftewel het aantal fietstochten dat men jaarlijks maakt) ligt het hoogst bij de Verbindingszoekers en de Rustzoekers, deze groepen stappen beide 41 keer per jaar op de pedalen (gemiddelde Nederlander 35 keer). De recreatieve fietsers uit de groep Stijlzoekers fietsen gemiddeld het minst, namelijk gemiddeld 29 fietstochten per jaar.

2.7 Waardering recreatieve fietstocht²⁴

Gemiddeld beoordeelt de Nederlander zijn laatste recreatieve fietstocht in Noord-Brabant met een 7,7. Dit ligt iets onder het landelijk gemiddelde van 7,8.

Waardering aspecten recreatieve fietstocht 2015-2018 (rapportcijfer)

CVTO o.b.v. vragen fietsplatform, 2018

Nederlanders beoordelen bijna alle aspecten van de recreatieve fietstocht in Noord-Brabant op of net iets onder het landelijk gemiddelde. De fietsers in Brabant zijn wel bovengemiddeld tevreden over het aantal horecapunten onderweg. Over het aantal bezienswaardigheden zijn ze daarentegen minder dan gemiddeld te spreken.

²⁴ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijtijdsonderzoek (CVTO), 2018 - o.b.v. vragen Fietsplatform

2.8 Stops onderweg²⁵

Tijdens ongeveer de helft van de recreatieve fietstochten in Nederland wordt onderweg geen stop gemaakt, de rest van de fietsers stopt wel. Gemiddeld worden door deze groep 1,4 stops gemaakt.

	Noord-Brabant	Nederland
1	Horecagelegenheid 19% (+)	Picknickbankjes/rustbankjes 17%
2	Picknickbankjes/rustbankjes 14% (-)	Horecagelegenheid 16%
3	Natuurgebied 7%	Langs het water 8%
4	Bij winkels 6%	Natuurgebied 7%
5	In dorpjes/steden 4%	Bij winkels 6%

In Noord-Brabant wordt meer dan gemiddeld gestopt bij een horecagelegenheid, maar er wordt juist minder dan gemiddeld gebruik gemaakt van picknickbankjes en rustplaatsen onderweg. Het deel van de fietsers dat onderweg geen stop maakt is in Brabant iets groter (53%) dan gemiddeld in Nederland (51%).

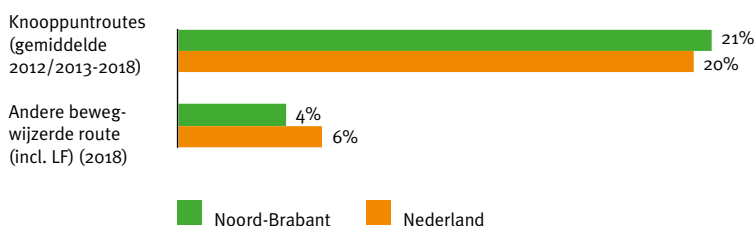
2.9 Gebruik fietsroutes en hulpmiddelen²⁶

Het landelijk dekkende netwerk van knooppuntroutes is bij uitstek geschikt als hulpmiddel bij het plannen en volgen van dagtochten. In heel Nederland is circa 34.000 kilometer aansluitende route beschikbaar, 4.866 kilometer daarvan ligt in Noord-Brabant.

2.9.1 Gebruik knooppuntroutes

Inwoners van Noord-Brabant zijn vaker dan gemiddeld bekend met de knooppuntroutes (zie paragraaf 1.4). Het gebruik van knooppuntroutes ligt in Noord-Brabant ongeveer op het landelijk gemiddelde. De afgelopen jaren werd gemiddeld tijdens 21% van de recreatieve fietstochten in Noord-Brabant een knooppuntroute gebruikt. Dit komt neer op circa 6 miljoen fietstochten (21% van 28,6 mln recreatieve fietstochten) waarbij men vanaf het huisadres fietst of naar Noord-Brabant gaat om te fietsen (excl. fietstochten tijdens de vakantie).

Gebruik routes 2018

CVTO o.b.v. vragen fietsplatform, 2018

2.9.2 Gebruik hulpmiddelen

Veel fietsers gebruikten geen hulpmiddelen tijdens hun laatste fietstocht; 62% is ter plaatse bekend en 19% fietst 'op de bonnefooi'.

Degenen die wel een hulpmiddel gebruiken noemen:

1. Een zelf samengestelde route op papier (4,1% van alle recreatieve fietstochten)
2. Een bestaande digitale route (bijv. via GPS-apparaat, mobiel of tablet) (4,0%)
3. Een zelf samengestelde digitale route (3,9%)

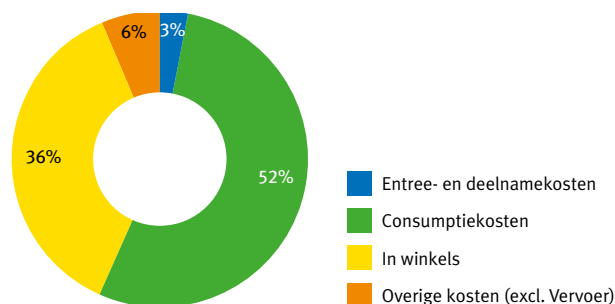
Degenen die in Noord-Brabant fietsten fietsen minder vaak 'op de bonnefooi' (15%), maar geven wel iets vaker dan gemiddeld aan ter plaatse bekend te zijn (65%).

2.10 Uitgaven aan recreatief fietsen²⁷

2.10.1 Uitgaven tijdens recreatieve fietstochten

Nederlanders gaven in 2018 gemiddeld 3,30 euro uit per recreatieve fietstocht. Dit is aanzienlijk meer (+126%) dan in 2015 toen gemiddeld 1,46 euro uitgegeven werd. De uitgaven per recreatieve fietstocht namen aanzienlijk sterker toe dan de gemiddelde groei van de uitgaven per vrijetijdsactiviteit (+32%).

Uitgaven tijdens recreatieve fietsdagtochten 2018

NBTC-NIPO, CVTO 2018

De sterkte stijging van de bestedingen per recreatieve fietstocht hangt waarschijnlijk samen met de economische groei in deze periode.

Het grootste deel van de uitgaven tijdens recreatieve fietsactiviteiten had betrekking op consumpties (52%) en ruim een derde werd in winkels uitgegeven. De uitgaven in winkels zijn het sterkst gestegen, namelijk van 25 cent in 2015 tot 1,20 euro in 2018. Maar de bestedingen aan consumpties zijn eveneens sterk gestegen, namelijk met 77%.

Er wordt niet alleen meer uitgegeven per fietstocht, maar er wordt ook tijdens een groter deel van de fietstochten geld uitgegeven. Tijdens 29% van de recreatieve fietstochten in Nederland wordt geld uitgegeven; dit was 18% in 2015. In Noord-Brabant wordt tijdens 30% van de fietstochten geld uitgegeven, dit aandeel ligt ongeveer op het landelijk gemiddelde.

De bestedingen per recreatieve fietstocht liggen in Noord-Brabant, met 4,50 euro per activiteit, ruim boven het landelijk gemiddelde. Dit betekent dat er - met 28,6 miljoen recreatieve fietstochten - circa 129 miljoen wordt uitgegeven aan recreatieve fietstochten in deze provincie. Noord-Brabant heeft qua bestedingen tijdens recreatieve fietstochten in 2018 een marktaandeel van circa 20%, vergelijkbaar met 2015 (19%). In heel Nederland wordt door Nederlanders 629 miljoen uitgegeven aan recreatieve fietstochten.

2.10.2 Overige uitgaven aan recreatief fietsen²⁸

Naast de uitgaven aan recreatieve fietstochten van het huisadres en fietsvakanties in eigen land wordt door Nederlanders nog circa 1,2 miljard uitgegeven aan recreatief fietsen. Het grootste deel hiervan (82%) heeft betrekking op de aanschaf van fietsen voor recreatief gebruik.²⁹

Top 5 bestedingscategorieën Nederland		
1	Fietsen (voornamelijk voor recreatief gebruik)	82%
2	Fietsmateriaal (fietsstassen, rugtassen, bidons)	8%
3	Kleding (fietskleding, regenkleding)	6%
4	Digitale hulpmiddelen (GPS, fietscomputer, navigatie)	3%
5	Kaarten en gidsen	1%

²⁷ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijtijdsonderzoek (CVTO), 2018.

²⁸ NBTC-NIPO Research, Continu Vrijtijdsonderzoek (CVTO), jaarrapportage 2018.

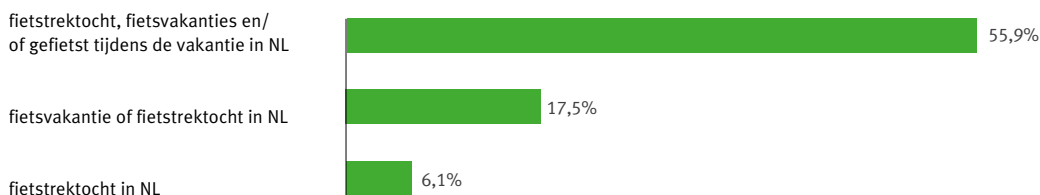
²⁹ Voor deze berekening is - vanwege de beperkte steekproef voor Noord-Brabant - uitgegaan van het landelijk gemiddelde qua bestedingen.

3 Fietsen en vakantie

Ruim de helft (55,9%) van de Nederlanders van 16 jaar en ouder (8,1 mln personen) heeft in 2020 tijdens één of meer vakanties in eigen land gefietst. Dit kan zowel op een reguliere fiets, als op een elektrische fiets, mountainbike of een wielrenfiets zijn. Dit betreft niet alleen de fietsvakanties, maar ook een ander type vakantie waarbij men wel recreatief fietst of een vakantie waarbij men de fiets alleen gebruikt als vervoersmiddel.³⁰

3.1 Fietsen tijdens de vakantie en fietsvakanties

Ondernomen in de afgelopen 12 maanden (Nederlandse bevolking 16+):

Bron: Kien Onderzoek, *Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2020*.

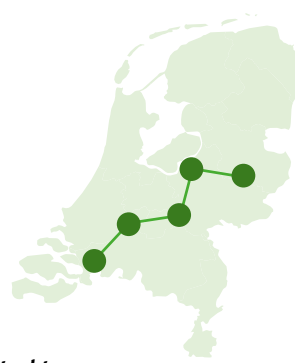
Een fietsvakantie is een vakantie die de vakantieganger zelf beschouwt als fietsvakantie. De definitie is dus aan de interpretatie van de vakantieganger overgelaten. Als iemand vindt dat hij of zij op fietsvakantie is geweest dan beschouwen wij die vakantie als fietsvakantie. Dit kan zowel een trektocht zijn als een vakantie waarbij men fietstochten maakt vanaf een vast vakantieadres.

3.1.1 Trektochten en fietsstandplaatsvakanties

Er wordt in deze rapportage onderscheid gemaakt tussen twee typen fietsvakanties: de fietsstandplaatsvakantie en de fietstrektocht.

Fietsstandplaatsvakantie:
vakantie waarbij men meerdere fietstochten onderneemt vanaf een vast vakantieadres.

Fietstrektocht:
vakantie waarbij men fietst van overnachtingsadres naar overnachtingsadres en dus op verschillende plekken overnacht.

³⁰ Kien Onderzoek, *Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2020*.

3.1.2 Fietsvakanties in Nederland

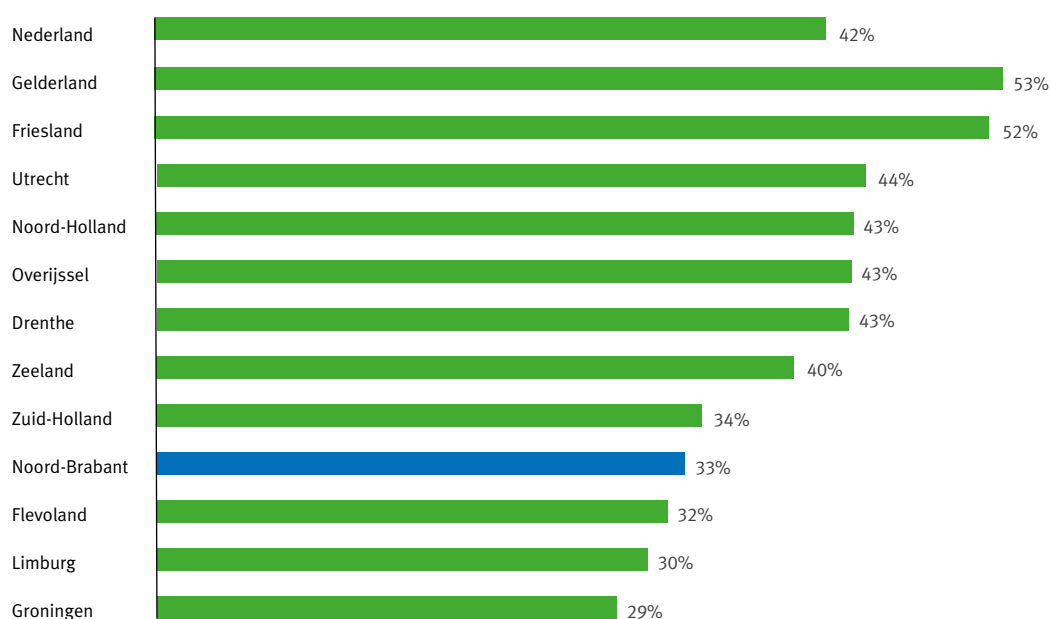
Van alle Nederlanders die aangeven dat zij de afgelopen 12 maanden hebben gefietst tijdens één of meerdere vakanties in eigen land (8,1 miljoen personen), geven in totaal 2,5 miljoen personen aan dat zij in 2020 minimaal één fietsvakantie (een trektocht, een fietsstandplaatsvakantie of beide) hebben ondernomen in eigen land. Dit betekent dat er minstens 2,5 miljoen fietsvakanties in eigen land zijn doorgebracht.

- 14,5% van de Nederlanders (16+) ondernam één of meerdere keren een fietsstandplaatsvakantie, dit zijn 2,1 mln Nederlanders.
- 6,1% van de Nederlanders (16+) maakte minimaal één fietstrektocht in Nederland, dit zijn 885.000 personen.
- Een deel van de Nederlanders (circa 485.000 personen) ondernam dus zowel (een) fietsstandplaatsvakantie(s) als (een) fietstrektocht(en).³¹

3.1.3 Fietsen tijdens de vakantie en fietsvakanties in Noord-Brabant

In 2020 werd in het fietsseizoen (april tot en met september) tijdens 42% van de binnenlandse vakanties gefietst. Een opvallende stijging ten opzichte van 2019 toen een derde van de binnenlandse vakantiegan- gers in die periode op de pedalen stapte. In onderstaande grafiek wordt Noord-Brabant vergeleken met de andere provincies en met het gemiddelde voor Nederland³².

Deel van alle binnenlandse vakanties waarin gefietst wordt - april-september 2020

Bron: NBTC NIPO, CVO april-sept 2020.

In Noord-Brabant wordt tijdens 33% van de binnenlandse vakanties (april-sept) gefietst, dit ligt onder op het gemiddelde voor Nederland in 2020.³³

Het aantal vakanties waarin gefietst wordt, is in Noord-Brabant in 2020 met 14% gestegen ten opzichte van 2018-2019.³⁴

³¹ Kien Onderzoek, *Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2020*.

³² Bron: NBTC NIPO, CVO april-sept 2019 en 2020

³³ NBTC NIPO, CVO april-sept 2020.

³⁴ NBTC NIPO - CVO april-sept 2018-2020.

3.2 Routegebruik tijdens de vakantie

Knooppuntroutes

Van de Nederlanders tijdens een vakantie in eigen land recreatieve fietstochten ondernemen, maakt in 2020 58% gebruik van de knooppuntroutes. Bij degenen die een fietsstandplaatsvakantie ondernamen ligt dit aandeel zelfs nog hoger, namelijk op 79%. Zo'n 36% maakt tijdens de vakantie geen gebruik van bewegwijzerde fietsroutes, bijvoorbeeld omdat zij liever 'op de bonnefooi fietsen' of gebruik maken van digitale routes. In Noord-Brabant wordt tijdens 60% van de vakanties waarin recreatief gefietst wordt één of meerdere keren een knooppuntroute gebruikt.³⁵

LF-routes

LF-routes - voluit Langeafstand Fietsroutes - zijn ideaal voor het plannen van je meerdaagse fietstocht. Er is zo'n 3.900 km aan bewegwijzerde LF-routes door boerenland, over uitgestrekte hei, door de stad of juist langs de kust. Van alle LF-routes loopt 508 km (13,0%) door Noord-Brabant.³⁶

Eén op de drie (33%) trektochtfietsers in Nederland maakte voor hun trektocht gebruik van een LF-route. In vergelijking met het onderzoek naar LF-gebruikers uit 2019, is in dit onderzoek een grotere groep - deels nieuwe - trektochtfietsers bereikt.³⁷

³⁵ NBTC-NIPO, CVO 2020 - okt 2019-sep 2020 o.b.v. vragen Fietsplatform.

³⁶ nederlandfietsland.nl – dec 2020.

³⁷ Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2020.

3.3 Fietsstandplaatsvakantie

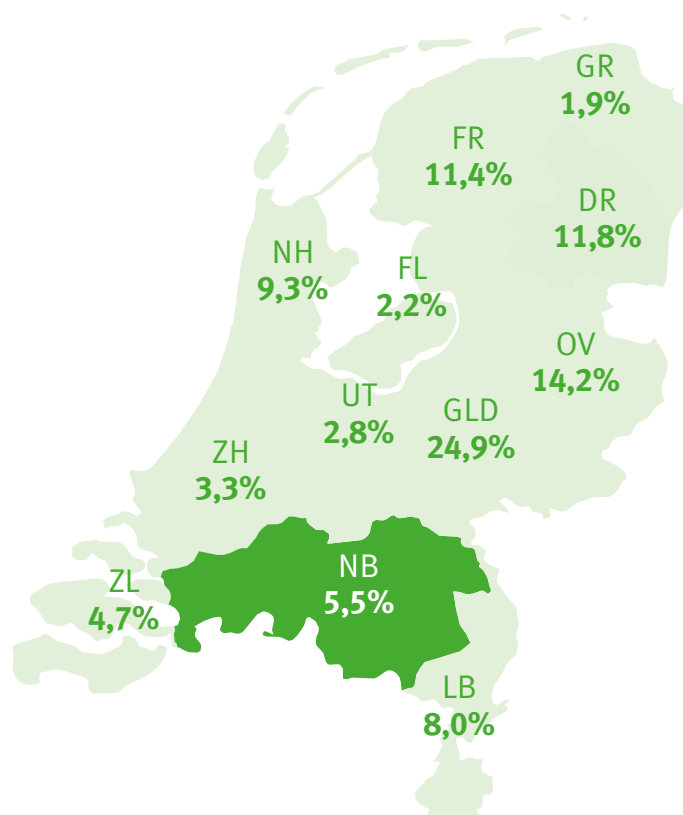
Het grootste deel van de Nederlanders die op fietsvakantie gaan, kiest voor een fietsstandplaatsvakantie. In 2020 ging 14,5% van de Nederlanders (16+) één of meerdere keren op fietsstandplaatsvakantie in Nederland; dit zijn 2,1 mln Nederlanders van zestien jaar en ouder.³⁸

3.3.1 Bestemmingsprovincies

Uit het CVO blijkt dat de fietsstandplaatsvakanties in 2020 als volgt over de provincies verdeeld waren. Gelderland trekt veruit de meeste fietsers (24,9%), op enige afstand gevolgd door Overijssel met 14,2% fietsstandplaatsvakanties. In 2020 had 5,5% van de fietsstandplaatsvakanties Noord-Brabant als bestemming.³⁹

Marktaandeel fietsstandplaatsvakanties (2020)

3.3.2 Oordeel fietsen tijdens de vakantie

Nederlanders die gefietst hebben tijdens een vakantie beoordelen het fietsen tijdens de vakantie gemiddeld met een 8,2. Fietsen tijdens de vakantie in Noord-Brabant wordt gemiddeld met een 8,1 beoordeeld, dit is net iets onder het landelijk gemiddelde.

Noord-Brabant scoort in de periode april tot en met september 2019-2020 op veel aspecten net iets onder het landelijk gemiddelde. De vakantiegangers zijn iets minder dan gemiddeld tevreden over de aantrekkelijkheid van de omgeving en de kwaliteit van de fietspaden en wegen.

³⁸ Kien Onderzoek, *Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2020 - berekening aantal Nederlanders* De Afdeling Onderzoek op basis van CBS, *Bevolking Nederland 01-01-2020*.

³⁹ NBTC-NIPO - CVO 2020 - okt 2019-sep 2020 o.b.v. vragen Fietsplatform.

Oordeel aspecten van fietsen tijdens de vakantie 2019/2020	Nederland	Noord-Brabant
Aantrekkelijkheid van de omgeving	8,4	8,1
Kwaliteit van de fietspaden en wegen	8,1	7,8
Kwaliteit van de bewegwijzering fietsroutes	8,1	8,0
Kwaliteit van het routeverloop fietsroutes	8,1	8,0
Drukke op de fietsroutes	7,7	7,8
Aanwezigheid bezienswaardigheden	7,6	7,4
Aanwezigheid horecapunten	7,5	7,4
Aantal openbare rustplaatsen	7,6	7,5
Kwaliteit openbare rustplaatsen	7,7	7,6
Aanbod van fietsroutes	8,3	8,3

Bron: NBTC-NIPO - CVO 22019-2020apr-sept o.b.v. vragen Fietsplatform.

3.3.3 Profiel fietsstandplaatsvakantieganger

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het profiel van de vakantiegangers die een fietsstandplaatsvakantie ondernemen in vergelijking met de gemiddelde Nederlander. Het coronajaar heeft een duidelijke verschuiving opgeleverd qua vakantiegedrag. Dit is de reden dat wij ook de uitkomsten van de screening van ons panel in 2019 in de tabel hebben meegenomen.

Fietsstandplaatsvakantieganger				Gemiddelde Nederland*
		2020	Screening 2019**	2020
Geslacht	man	54,5%	57,7%	49,3%
	vrouw	45,5%	42,3%	50,7%
Leeftijd	16-29 jaar	21,5% (+)	18,5%	21,3%
	30-39 jaar	13,9% (+)	11,9%	14,7%
	40-49 jaar	13,9% (+)	12,3%	16,8%
	50-59 jaar	17,7% (+)	15,4%	17,6%
	60 jaar of ouder	33,0% (- -)	42,0%	29,6%
Gezinssituatie	Eenpersoons	14,9% (- -)	21,7%	21,4%
	Meerpersoons (zonder kinderen <18)	59,2%	57,4%	47,9%
	Meerpersoons (jongste kind <13)	17,9% (++)	14,5%	20,6%
	Meerpersoons (jongste kind 13-17)	8,0% (++)	5,6%	10,1%

* Verdeling zoals die binnen Nederland is binnen de selectie van 16 jaar en ouder (o.b.v. de Gouden Standaard van MOA).

** Bij de screening in 2019 is gevraagd of de respondent in de afgelopen 2 jaar een fietsvakantie heeft ondernomen. Het onderzoek in 2020 heeft betrekking op de afgelopen 12 maanden.

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2020 en Kien Onderzoek, Screening panel tbv Fietspanel Fietsplatform 2019.

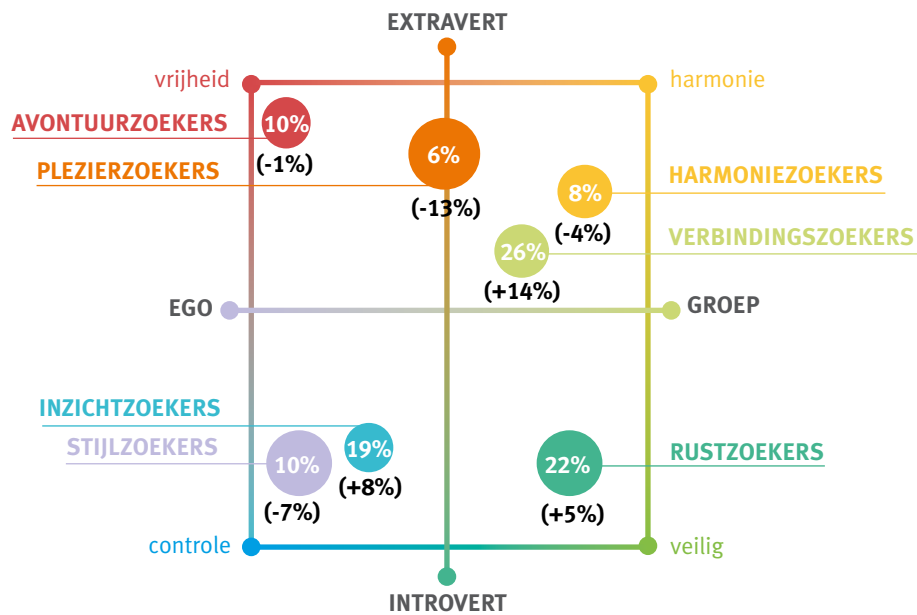
Ontwikkeling aandeel ten opzichte van screening 2019:

(+) = aandeel 10%-20% hoger

(+ +) = aandeel >20% hoger

(- -) = aandeel >20% lager

3.3.4 Fietsstandplaatsvakanties en de Leisure Leefstijlen

 Meer informatie over de Leisure Leefstijlen is te vinden op leefstijlvinder.nl

Fietsstandplaatsvakanties worden veel vaker dan gemiddeld ondernomen door de Verbindingszoeker (+14%), de Inzichtzoeker (+8%) en de Rustzoeker (+5%). Plezierzoekers (-13%), Stijlzoekers (-7%) en Harmoniezoekers (-4%) kiezen juist minder vaak voor een fietsstandplaatsvakantie.⁴⁰

De groepen verschillen duidelijk in wat zij zoeken in een vakantie. De verbindingszoeker geniet graag samen met anderen, ze brengen graag tijd door in de natuur, maar houden ook van cultuur. De Inzichtzoeker is op zoek naar inspirerende en rustige activiteiten (natuur en cultuur), ze willen dingen leren en ervaren. De Rustzoeker houdt uiteraard van rust en wil graag dat alles goed geregeld is, deze groep verblijft het liefst in een vertrouwde omgeving.⁴¹

3.4 Fietstrektochten in Nederland

Fietstrektochten zijn fietsvakanties waarbij men van overnachtingsadres naar overnachtingsadres fietst en dus op verschillende plekken overnacht. In totaal hebben 885.000 Nederlanders (16+) in 2020 één of meer fietstrektochten in eigen land gemaakt.

De trektochtfietsers uit het onderzoek naar fietstrektochten uit 2019 gingen in 2 jaar gemiddeld 2,5 keer op fietsvakantie in Nederland, dat is 1,25 fietsvakantie per jaar. Een derde van de trektochtfietsers ondernam twee keer per jaar of vaker een fietstrektocht.

Bron: De Afdeling Onderzoek, Fietsvakantieonderzoek 2018/2019, Focus op meerdaagse fietstrektochten in Nederland, 2019

3.4.1 Overnachtingen

Bij bijna de helft van de mensen die afgelopen 12 maanden een trektocht in eigen land hebben gefietst bestond de langste trektocht uit 1 of 2 overnachtingen (47%). Nog eens 33% bleef 3 of 4 keer ergens logeren en voor 20% bestond de tocht uit meer dan 4 overnachtingen. Dit komt neer op gemiddeld 3,2 nachten per vakantie.

⁴⁰ NBTC-NIPO - CVO 2020 - okt 2019-sep 2020 o.b.v. vragen Fietsplatform.
⁴¹ Marketresponse, Leefstijlvinder.nl

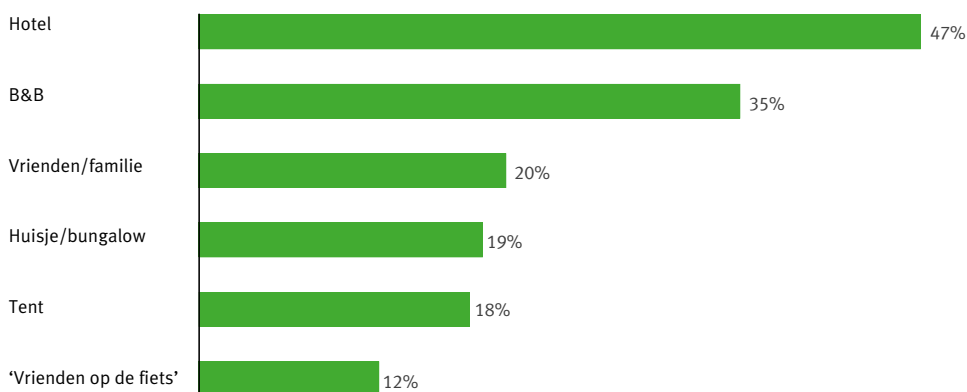
Het is opvallend dat er relatief veel korte fietstrekktochten ondernomen worden. Eén op de vijf personen die een fietstrekktocht in eigen land ondernomen hebben ging tijdens hun langste vakantie 5 of meer dagen op pad.⁴²

Het grote aandeel korte fietstrekktochten verklaart mogelijk ook het verschil met eerdere onderzoeken. Wellicht komen dergelijke korte vakanties niet altijd terug in de vakantieonderzoeken, omdat de consument het meer als ‘uitstapje’ of ‘weekendje weg’ ziet en niet als een vakantie.

Veel korte vakanties past bij de algemene trend van de afgelopen jaren. Nederlanders kiezen steeds vaker voor korte of middellange vakanties. Daarnaast kiezen ‘nieuwe’ trektochtfietsers waarschijnlijk eerder voor een korte(re) vakantie, omdat zij het eerst eens uit willen proberen.

Het grootste deel van de trektochtfietsers overnachtte onderweg in een hotel (47%) of B&B (35%).⁴³ Dit zijn tevens logiesvormen waar vaak voor gekozen wordt tijdens een reguliere korte vakantie.

Meest gebruikte logiesvormen tijdens een fietstrekktocht

Bron: Kien Onderzoek, Onderzoek Fietsvakanties en fietstrekktochten 2020

3.4.2 Bestemmingsprovincies

Gemiddeld fietsten de trektochtfietsers door 2,7 provincies. Gelderland werd veruit het vaakst aangedaan als onderdeel van een fietstrekktocht; 41% van de trektochtfietsers fietste (ook) door Gelderland. Op de tweede plek staat Overijssel met 29% van de fietsers en ruim een kwart van de trektochtfietsers deed Utrecht (27%) of Drenthe (26%) aan. Bijna een kwart (23%) van de trektochtfietsers (204.000 personen) fietste in 2020 (ook) door Noord-Brabant.⁴⁴

	Provincie aangedaan tijdens fietstrekktocht in 2020		Provincie aangedaan tijdens fietstrekktocht in 2020
Gelderland	41%	Noord-Holland	21%
Overijssel	29%	Friesland	20%
Utrecht	27%	Limburg	18%
Drenthe	26%	Groningen	16%
Zuid-Holland	23%	Flevoland	15%
Noord-Brabant	23%	Zeeland	11%

Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrekktochten in Nederland, 2020.

3.4.3 Gebruik LF-routes

LF-routes zijn bekend als dé langeafstandsfietsroutes in Nederland, vooral bedoeld voor fietsvakanties. Nu er een landsdekkend netwerk van knooppuntroutes is, zijn er nieuwe mogelijkheden voor de LF-routes. De huidige netwerkfunctie is niet langer nodig. De focus komt te liggen op een beperkt aantal unieke LF-routes: LF-icoonroutes. Dit zijn nationale routes met sterke thema's en hoge service en kwaliteit voor de vakantiefietsers. Routes waarmee we ook internationaal ons visitekaartje als fietsland kunnen afgeven.

⁴² Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrekktochten in Nederland, 2020.

⁴³ Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrekktochten in Nederland, 2020

⁴⁴ Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrekktochten in Nederland, 2020.

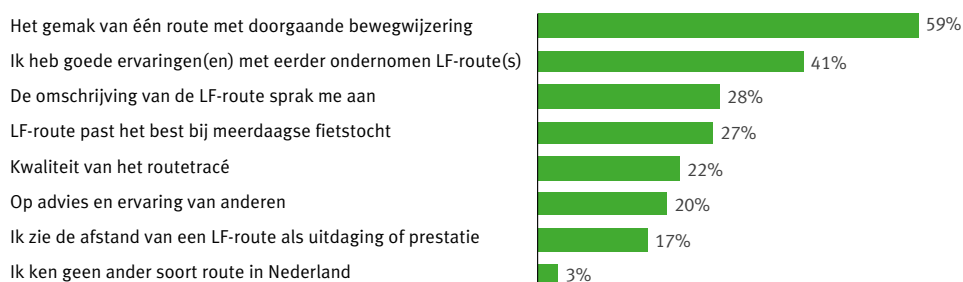
Een derde (33%) van de trektochtfietsers heeft gebruik gemaakt van een LF-route. Dit zijn circa 292.000 personen die in 2020 tijdens één of meerdere fietstrektochten een LF-route gebruikten.⁴⁵ De groep LF-gebruikers legt gemiddeld 76 kilometer per dag af.⁴⁶

Door Noord-Brabant lopen de Schelde-Rheinroute, de Rijnfietsroute, de Stedenroute, de NAP-route en de LF Maasroute. De Oeverlandroute die ook door Noord-Brabant loopt vervalt in 2021.

3.4.4 Reden gebruik LF-routes

Belangrijkste redenen voor de keuze voor een LF-route tijdens een fietstrektocht zijn het gemak van één route met doorgaande bewegwijzering over een langere afstand (59%) en goede ervaringen met eerder ondernomen LF-routes (41%). Dertig procent van de trektochtfietsers die in 2020 gebruik maakten van een LF-route, hebben niet eerdere een trektocht op een LF-route gemaakt. Dit zijn dus nieuwe gebruikers.⁴⁷

Reden(en) voor een keuze voor een LF-route

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2020.

3.4.5 Profiel trektochtfietsers

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het profiel van de trektochtfietsers in vergelijking met de gemiddelde Nederlander. Het coronajaar heeft een duidelijke verschuiving opgeleverd qua vakantiegedrag. Dit is de reden dat wij ook de uitkomsten van de screening van ons panel in 2019 in de tabel en de analyse hebben meegenomen.

		Trektochtfietsers		Gemiddelde Nederland*
		2020	Screening 2019**	2020
Geslacht	man	64,0% (+)	58,1%	49,3%
	vrouw	36,0% (-)	41,9%	50,7%
Leeftijd	16-29 jaar	31,8% (+)	28,7%	21,3%
	30-39 jaar	20,8% (+)	18,9%	14,7%
	40-49 jaar	18,2% (++)	12,4%	16,8%
	50-59 jaar	11,4% (-)	13,4%	17,6%
	60 jaar of ouder	17,9% (- -)	26,6%	29,6%
Gezinssituatie	Eenpersoons	18,2% (-)	20,2%	21,4%
	Meerpersoons (zonder kinderen <18)	48,7%	50,9%	47,9%
	Meerpersoons (jongste kind <13)	21,8%	20,4%	20,6%
	Meerpersoons (jongste kind 13-17)	11,4% (++)	8,5%	10,1%

* Verdeling zoals die binnen Nederland is binnen de selectie (o.b.v. de Gouden Standaard van MOA)

** Bij de screening in 2019 is gevraagd of de respondent in de afgelopen 2 jaar een fietsvakantie heeft ondernomen. Het onderzoek in 2020 heeft betrekking op de afgelopen 12 maanden.

Bron: Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2020 en Kien Onderzoek, Screening panel tbv Fietserpanel Fietsplatform 2019

Ontwikkeling aandeel ten opzichte van screening 2019:

(+) = aandeel 10%-20% hoger

(++) = aandeel >20% hoger

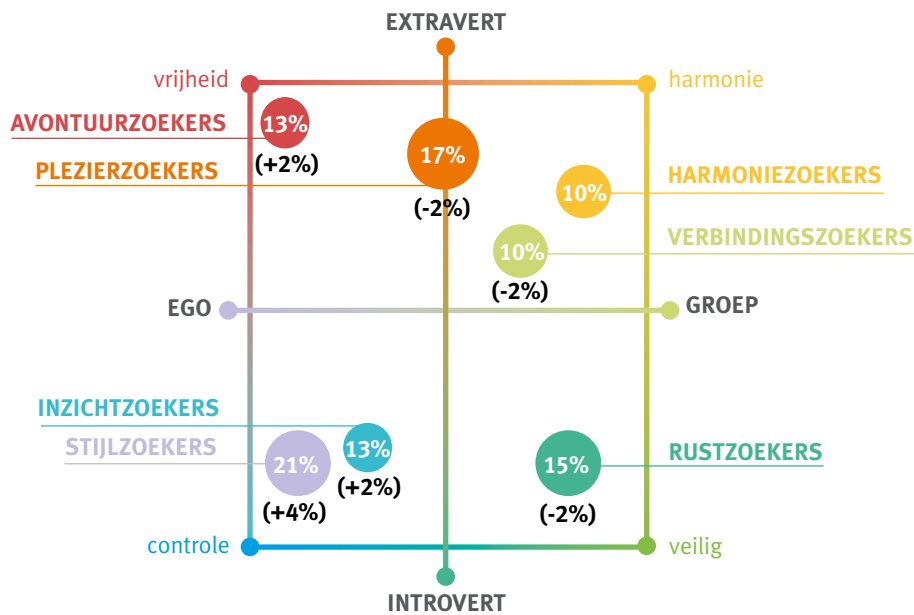
(- -) = aandeel >20% lager

⁴⁵ Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2020.

⁴⁶ De Afdeling Onderzoek, Fietsvakantieonderzoek 2018/2019, Focus op meerdaagse fietstrektochten in Nederland, 2019.

⁴⁷ Kien Onderzoek, Fietsvakanties en fietstrektochten in Nederland, 2020.

3.4.6 LF-gebruikers en de Leisure Leefstijlen^{48 49}

Meer informatie over de Leisure Leefstijlen is te vinden op leefstijlvinder.nl

LF-fietsers zijn te vinden binnen alle leefstijlen, maar in vergelijking met het gemiddelde voor Nederland behoren LF-fietsers vaker tot de Stijlzoekers (+4%), de Inzichtzoekers (+2%) en de Avontuurzoekers (+2%).

De LF-fietsers zijn oververtegenwoordigd aan de linkerkant van het model. Voor wat betreft het vrijetijds-gedrag van de consument betekent dit dat zij zich meer op de activiteit richten dan op de groep/personen waarmee zij vrijetijdsactiviteiten ondernemen.

3.5 Bestedingen Fietsvakanties

3.5.1 Bestedingen per vakantie per dag

Onderstaande tabel geeft inzicht in de bestedingen per persoon per dag.

		Fietsstandplaatsvakantie	Fietstrektocht	Reguliere vakantie
Uitgave per persoon per dag		38 euro	52 euro	32 euro

Bron: NBTC-NIPO CVO 2020 - okt 2019 - sep 2020 o.b.v. vragen Fietsplatform en De Afdeling Onderzoek i.o.v. Fietsplatform, Fietstrektochten in Nederland 2018/2019

Deze cijfers laten zien dat tijdens fietsvakanties - zowel fietsstandplaatsvakanties als fietstrektochten - in verhouding meer wordt uitgegeven dan tijdens een reguliere vakantie.

⁴⁸ Fietsplatform, Leefstijlen Nederlanders en LF-fietsers (interne publicatie), 2019.
⁴⁹ De Leisure Leefstijl van de LF-fietsers is vastgesteld op basis van de verrijking van de postcodes die in het Fietsvakantieonderzoek 2018/2019 zijn verzameld (zachte methode). Aangenomen kan worden dat de harde methode (het daadwerkelijk stellen van de leefstijlvragen) grotere verschillen tussen de groepen zal opleveren.

3.5.2 Inschatting bestedingen fietsvakanties in Noord-Brabant

Volgens het Continu Vakantie Onderzoek 2020 wordt in totaal 379 miljoen euro uitgegeven aan fietsstandplaatsvakanties in eigen land. Met een marktaandeel van Noord-Brabant van 5,5%, betekent dit dat Nederlanders circa 21 miljoen euro uitgeven aan fietsstandplaatsvakanties in Noord-Brabant.⁵⁰

In het rapport Kerncijfers Fietsvakanties wordt ingeschat dat trektochtfietsers in 2020 minimaal 142 miljoen euro uitgaven tijdens trektochten in eigen land. Gemiddeld doen de trektochtfietsers 2,7 provincies aan en 23% fietst (ook) door Noord-Brabant. Aangenomen dat men in elke provincie die men aandoet even lang fietst, betekent dit dat trektochtfietsers circa 12 miljoen euro ($23\%/2,7 \cdot 142$) uitgeven in Noord-Brabant.

3.6 Fietsvakanties buitenlanders

Herkomst	Duitsland		België	
	Nederland	Noord-Brabant	Nederland	Noord-Brabant
Verblijfsgasten	6,2 mln	284.000	2,5 mln	473.000
Fietsen belangrijkste activiteit 2014 ⁵¹	20%		9%	
Fietsvakanties*	1,24 mln	+/- 57.000	226.000	+/- 43.000

Bron: CBS, Statistiek Logiesaccommodaties 2019 en NBTC, Onderzoek Inkomend Toerisme 2014.

* Vakanties met fietsen als belangrijkste activiteit worden hierbij als fietsvakantie beschouwd.

- Belangrijkste herkomstlanden voor Nederland zijn – na Nederland zelf – Duitsland, België en de UK.⁵²
- 20% van de Duitsers noemt fietsen als belangrijkste activiteit in 2014 (1e plek in top 5 van belangrijkste activiteiten).
- Voor 9% van de Belgen staat fietsen op nummer 1.
- Ook 6% van de Fransen (58.000 vakanties) en 5% van de Spanjaarden (26.000 vakanties) komen naar Nederland om te fietsen.⁵³
- Bij de schatting van het aantal fietsvakanties door Duitsers en Belgen in Noord-Brabant is uitgegaan van de landelijke percentages.

Uiteraard heeft in 2020 corona ook effect gehad op het aantal bezoekers uit het buitenland. Uit de voorlopige cijfers van het CBS blijkt dat het aantal bezoekers uit Duitsland 46% en uit België 56% lager lag dan in 2019. Dit zal ook effect hebben op het aantal fietsvakanties.⁵⁴ Er is gekozen om in de tabel met de cijfers van 2019 te werken, omdat we verwachten dat zeker het reisverkeer uit de ons omringende landen zich de komende jaren weer zal herstellen.

Duitsland⁵⁵

ADFC voert jaarlijks de Travelbike-Radreiseanalyse uit, uit deze analyse van de fietsvakantiemarkt in Duitsland blijkt onder andere dat:

- In 2019 in totaal 5,5 miljoen Duitsers een fietsvakantie hebben ondernomen.
- Hiervan zijn 28% fietsstandplaatsvakanties en 72% fietstrektochten.
- 40% heeft interesse in een Europese (excl. Duitsland) fietsvakantie, dit komt neer op 2,2 miljoen vakanties
- Nederland = nummer 1 bestemming in het buitenland (favoriet bij 14,5% van de vakantiefietsers).

⁵⁰ Er is voor gekozen om in deze provinciale rapportage gebruik te maken van de bestedingscijfers van het CVO, omdat voor de berekening van het marktaandeel per provincie eveneens de CVO cijfers gebruikt zijn.

⁵¹ Het Onderzoek Inkomend Toerisme is voor het laatst uitgevoerd in 2014. Een vervolg stond voor 2021 gepland, maar door corona is het nog onduidelijk wanneer dit plaats gaat vinden.

⁵² Voor bezoekers uit de UK staat fietsen niet in de top van van activiteiten die men in Nederland uitvoert.

⁵³ CBS, Statistiek Logiesaccommodaties 2019 en NBTC, Onderzoek Inkomend Toerisme 2014.

⁵⁴ CBS, Statistiek Logiesaccommodaties 2020 – voorlopige cijfers.

⁵⁵ ADFC, ADFC Radreiseanalyse 2020, 2020.

Bronnen toegelicht

Hieronder een toelichting op de meest gebruikte bronnen in dit rapport.

Continu Vakantieonderzoek (CVO) - 2020

Auteur	NBTC-NIPO Research
Methode	Online onderzoek.
Doelgroep	Nederlandse bevolking van 0 jaar en ouder.
Steekproefbron	De steekproef is afkomstig uit de TNS NIPObase; het accesspanel van TNS NIPO.
Steekproefgrootte	Netto n=8.900, representatief voor de gehele Nederlandse bevolking. Dit is het aantal personen dat vier kwartalen heeft geparticipeerd in het onderzoek.
Onderzoekperiode	De resultaten voor het vakantiejaar 2020 hebben betrekking op de vakanties die zijn ondernomen in de periode van 1 oktober 2019 tot en met 30 september 2020.
Metingen	Vier metingen per jaar (ieder kwartaal) waarin wordt gevraagd naar het vakantiegedrag over de drie maanden daar aan voorafgaand.
Frequentie	Jaarlijks (laatste meting 2020). Het onderzoek is in 2020 voor het laatst uitgevoerd.
Opmerking	In dit onderzoek is een vakantie een fietsvakantie als tijdens minstens de helft van de dagen gefietst wordt of als de vakantiegedrag de vakantie zelf als een fietsvakantie beschouwt.

Stichting Landelijk Fietsplatform laat in dit onderzoek extra vragen meelopen onder de Nederlanders die specifieke een fietsvakantie hebben ondernomen en/of tijdens hun vakanties recreatief gefietst hebben.

Continu Vrijetijdsonderzoek (CVTO) - 2018

Auteur	NBTC-NIPO Research
Methode	Online onderzoek.
Doelgroep	Nederlandse bevolking van 0 jaar en ouder.
Steekproefbron	De steekproef is afkomstig uit de TNS NIPObase; het accesspanel van TNS NIPO.
Steekproefgrootte	Weekmeting: netto n=375 per week (circa), representatief voor de gehele Nederlandse bevolking. In totaal zijn er in 52 metingen van 16.309 respondenten gegevens over 86.346 activiteiten verzameld. Jaarmeting: netto n=5.174 representatief voor de gehele Nederlandse bevolking.
Onderzoekperiode	De resultaten van het CVTO hebben betrekking op de uithuizige vrijetijdsactiviteiten die ondernomen zijn in de periode 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018.
Metingen	Weekmeting: 52 wekelijkse metingen, waarin wordt gevraagd naar het uithuizige vrijetijds-gedrag in de week daaraan voorafgaand. Jaarmeting: 1 meting in mei, waarin wordt gevraagd naar de participatie en frequentie van alle uithuizige vrijetijdsactiviteiten in het achterliggende jaar.
Frequentie	Driejaarlijks (laatste meting 2018). Dit onderzoek is in 2018 voor het laatst uitgevoerd.
Opmerking	Een recreatieve fietstocht is een fietstocht voor het plezier van een uur of langer (incl. eventuele reistijd) - kortere fietstochten worden alleen meegenomen als ze onderdeel zijn van een combinatieactiviteit.

Stichting Landelijk Fietsplatform laat extra vragen meelopen in zowel de weekmetingen als in de jaarmeting van dit onderzoek.

Fietsvakanties en Fietstretochten in Nederland 2020

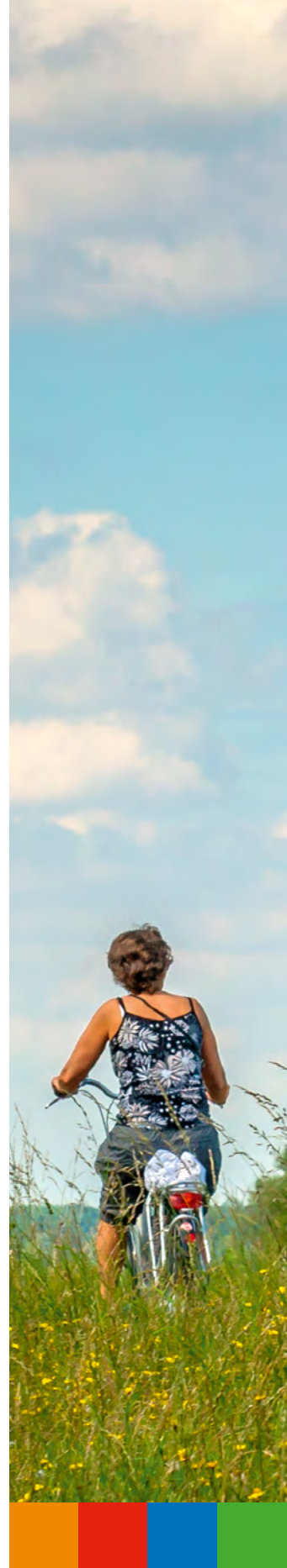
Auteur	Kien Onderzoek
Methode	Online onderzoek.
Doelgroep	Nederlandse bevolking van 16 jaar en ouder.
Steekproefbron	De steekproef is afkomstig Panelwizard Direct – het panel van Kien Onderzoek
Steekproefgrootte	Netto n=5.690, representatief voor de gehele Nederlandse bevolking van 16 jaar en ouder.
Onderzoekperiode	26 oktober – 6 november 2020 (controleonderzoek in de periode 4 t/m 10 december 2020).
Metingen	Eind oktober- begin november is gevraagd naar fietsvakanties in eigen land in de afgelopen 12 maanden.
Frequentie	Intentie: jaarlijks.
Opmerking	In dit onderzoek is een vakantie een fietsvakantie als de vakantiegedrag de vakantie zelf als fietsvakantie beschouwt.

Trektochten in Nederland 2018/2019

Auteur	De Afdeling Onderzoek in opdracht van Stichting Landelijk Fietsplatform
Methode	Online onderzoek.
Doelgroep	Nederlanders die een fietstrektocht in eigen land hebben ondernomen.
Steekproefbron	De fietsvakantiegangers (dus inzet was breder dan alleen de trektocht-fietser) zijn benaderd via nieuwsbrieven of magazines van Nederland-fietsland.nl, Fietsvakantiewinkel, Fietsersbond, Fietsknoop en ANWB en sociale media.
Steekproefgrootte	Netto steekproef = 2842 respondenten waarvan er 1948 ooit een fiets-trektocht in Nederland hebben ondernomen.
Onderzoekperiode	November 2018 - Januari 2019
Metingen	Er is doorgevraagd naar de fiets(trek)vakanties van de afgelopen twee jaar.
Frequentie	Ad hoc onderzoek - mogelijk in de toekomst herhaald.

De Stichting Landelijk Fietsplatform is het onafhankelijke coördinatiepunt voor het recreatieve fietsen in Nederland. Het fungeert als landelijk kenniscentrum en geeft impulsen aan belangenbehartiging, verdere productontwikkeling en voorlichting/promotie (zie nederlandfietsland.nl). Het Fietsplatform is verantwoordelijk voor het landelijk netwerk van Langeafstand Fietsroutes (LF-routes).

Stichting Landelijk Fietsplatform is initiator van:

© Stichting Landelijk Fietsplatform

Amersfoort, maart 2021

Postbus 846, 3800 AV Amersfoort

e-mail: info@fietsplatform.nl

internet: www.fietsplatform.nl

www.nederlandfietsland.nl (consumentenportal)